

Краткий агрометеорологический обзор за 3-ю декаду сентября 2023 года

В третьей декаде сентября на преобладающей территории основной зерносеющей зоны Казахстана по-прежнему отмечалось выпадение обильных осадков, что снижали темпы проведения уборочных работ (кроме запада, Костанайской и Северо-Казахстанской областях), что сдерживало темпы уборочных работ. Наблюдавшиеся заморозки в ночное время суток в северных областях, на востоке и центре страны до минус 2-5°C (местами до минус 7°C), не были опасны для созревшего зерна яровых зерновых культур, но затрудняли проведение уборочных работ в утренние часы. Продолжается массовый сбор урожая пшеницы в северной половине республики.

В районах возделывания озимой пшеницы на юго-востоке республики приступили к проведению посевных работ. На наблюдаемых участках в Алматинской (станция Узынагаш) отмечается фаза «всходы»-«3-й лист», Жамбылской областях (агропост Кордай) «прорастание зерна», качество полевых работ хорошее.

Состояние теплолюбивых культур (кукуруза на зерно, рис, соя, хлопчатник) отличное и хорошее. Продолжается уборка урожая риса, сои.

На наблюдаемых участках Абайской, Восточно-Казахстанской, Костанайской и Павлодарской областях отмечается фаза «уборочная спелость». Приступили к уборке подсолнечника на наблюдаемых участках в Абайской и Восточно-Казахстанской областях.

В Алматинской и Карагандинской областях на посадках картофеля приступили к уборке урожая картофеля.

В садах с плодовыми культурами (яблоня, груша, малина) в южных областях республики в основном отмечается фаза «созревание плодов» – «начало вызревания». Плохое состояние плодовых наблюдалось в яблоневых садах вокруг станций Саудакент Сарысуского района Жамбылской области, на остальных наблюдаемых участках хорошее и удовлетворительное.

В районах пастбищного животноводства выпас скота проводился повсеместно. Продолжается уборка, подвозка и скирдование трав на западе, юго-западе, центра и севера.

Состояние травостоя на пастбищах в основном хорошее, на некоторых удовлетворительное. Пастбища слабо стравлены, в некоторых районах умеренно стравлены. Не стравлены пастбища в Иргизском и Кобдинском районах Актюбинской области, в Мойынкумском и Шуйском районах Жамбылской области, в Шетском районе Карагандинской области, сильно стравлены в Жамбылском районе Алматинской области и в Акжайкском районе Западно-Казахстанской области. На большей площади пастбищного животноводства отмечалось сухое состояние дернины в некоторых пастбищах запада, юго-запада, юго-востока, севера и центра отмечалась сырая дернина.

2023 жылдың қыркүйек айының 3-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу

Қыркүйектің үшінші онкүндігінде Қазақстанның басты егін егетін аймағының басым бөлігінде әлі де мол жауын-шашынның түсуі байқалуды, (еліміздің батысынан, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстарынан басқа) бұл егін жинау жұмыстарын жүргізу қарқынын төмендеткен. Түнгі уақытта солтүстік облыстарда, елдің шығысы мен орталығында минус 2-5°C дейін (кей жерлерде минус 7°C дейін) болған үсік жаздық дәнді дақылдардың піскен дәндері үшін қауіпті болмаған, бірақ таңертеңгі уақытта егін жинау жұмыстарын жүргізуді қиындатқан. Республиканың солтүстік жартысында бидайды жаппай жинау науқаны жалғасуда.

Республиканың оңтүстік-шығысында күздік бидай өсірілетін аудандарда егіс жұмыстарын жүргізуге кіріскен. Алматы (Ұзынағаш станциясы) облысының бақылау учаскелерінде «көктеу»-«3-ші жапырақ», Жамбыл облысында (Қордай агропосты) «дәннің өнуі», дала жұмыстарының сапасы жақсы.

Жылу сүйгіш дақылдардың жағдайы (дәнді жүгері, күріш, соя, мақта) өте жақсы және жақсы. Күріш, соя жинау жұмыстары жалғасуда.

Абай, Шығыс Қазақстан, Қостанай және Павлодар облыстарының бақылау учаскелерінде «егіндік пісуі» кезеңі байқалған. Абай және Шығыс Қазақстан облыстарының бақылау учаскелерінде күнбағыс жинауға кіріскен.

Алматы және Қарағанды облыстарында картоп екпелерінде картоп жинауға кіріскен.

Жеміс дақылдары бақшаларында (алма, алмұрт, таңқурай) республиканың оңтүстік облыстарында көбінесе «жемістердің пісуі» – «пісудің басталуы» кезеңдері байқалған. Жамбыл облысы Сарысу ауданы Саудақент станцияларының маңайындағы алма бақтарында жемістердің нашар жағдайы байқалды, қалған бақылау учаскелерінде жақсы және қанағаттанарлық.

Жайылымдық мал шаруашылығы аудандарында мал жайылымы барлық жерде жүргізілген. Батыста, оңтүстік-батыста, орталықта және солтүстікте шөптерді жинау, тасымалдау және шабу жалғасуда.

Жайылымдық шөптердің жағдайы көбінесе жақсы, кейбір жайылымдарда қанағаттанарлық. Жайылымдар әлсіз, кейбір аудандарда орташа тапталған. Ақтөбе облысының Ырғыз және Қобда аудандарында, Жамбыл облысының Мойынқұм және Шу аудандарында, Қарағанды облысының Шет ауданында жайылымдар тапталмаған, Алматы облысының Жамбыл ауданында және Батыс Қазақстан облысының Ақжайық ауданында қатты тапталған. Жайылымдық мал шаруашылығының басым аймағында батыстың, оңтүстік-батыстың, оңтүстік-шығыстың, солтүстіктің және орталықтың кейбір жайылымдарында шымның құрғақ күйі орын алған.